

'În livada în decembrie'

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 08.12.2025 *Брой:* 12/2025

Pe parcursul lunii, temperaturile minime prognozate vor fi de până la -10°C , în condiții fără strat de zăpadă, cu o durată mai prelungită. Precipitațiile așteptate în decembrie, aproape de norma lunară, vor crește rezervele de umiditate a solului în stratul de 100 cm la niveluri apropiate de capacitatea de câmp – CC.

Temperaturi peste normal sunt prognozate pentru începutul lunii decembrie. O scădere a temperaturilor este așteptată la sfârșitul primelor zece zile ale lunii decembrie.

În a doua și la începutul celei de-a treia decade, temperaturile medii zilnice prognozate vor depăși normele climatice.

În regiunile estice sunt prognozate valori maxime de peste 14-15°C, cu posibilitatea de a induce o umflare nedorită, prematură a mugurilor la unele specii pomicele cu înflorire timpurie, ceea ce ar duce la o reducere a rezistenței lor la frig.

Măsuri agrotehnice

În plantațiile pomicele

Lucrările de plantare a pomilor noi și de completare a golurilor în plantațiile tinere pot continua până la primul îngheț mai persistent al solului.

Continuă lucrările de împrejmuire a plantațiilor cu plasă.

Se construiesc structuri de sârmă pentru plantațiile nou înființate, folosind stâlpi din beton lungi de 2,5 m și cu o secțiune transversală de 8/8 cm. Aceștia sunt fixați la o adâncime de 50 cm. Stâlpii de capăt sunt consolidați cu susținători, iar distanța dintre stâlpi pe rând este de 15-20 m. Tăierile de întreținere a plantațiilor pomicole continuă.

Ce boli în timpul depozitării fructelor le pot înrăutăți calitatea

Cu cât fructele sunt răcite mai rapid după recoltare, cu atât vor fi păstrate mai mult timp. Merele sunt depozitate la 0 °C, iar perele la -1 °C ± 1,5 °C. Fluctuațiile mari de temperatură afectează negativ calitatea.

În depozitele de fructe, regimul de depozitare este monitorizat și respectat.

Semințele sunt stratificate.

În plantațiile de căpșuni

Dacă există riscul ca plantele nou plantate și cele tinere să fie smulse, solul din jurul lor este tasat. Plantele de căpșuni sunt plantate în sere încălzite.

Se verifică starea puieților de căpșuni depozitați în camere frigorifice pentru plantările de primăvară-vară.

În plantațiile de zmeură

Dacă plantele sunt smulse, acestea sunt tasate prompt. Pentru a preveni înghețarea apei stagnante, se efectuează drenajul. Se instalează noi structuri de sârmă, iar cele vechi sunt reparate.

Măsuri de protecție a plantelor

În plantațiile pomicole

Având în vedere necesitatea stropirilor de iarnă, toate plantațiile sunt inspectate pentru a determina densitatea bolilor și dăunătorilor de importanță economică. Pentru a determina densitatea acarienilor, se examinează 40 de ramuri, lungi de 8-10 cm, colectate de la 10 arbori, și 5 tăieturi de scoarță veche, măsurând $\frac{1}{2} \text{ cm}^2$ pentru fiecare 10 decari de plantație. Ramurile colectate sunt inspectate sub microscop binocular. În mod similar, se determină stocul de iernare al altor dăunători (ouă de iarnă de afide, larve de păduchele țestoasă al prunului și păduchele din San Jose etc.).

Ouăle afidului verde-roșu al mărului (*Dysaphis plantaginea* Pas.) sunt alungit-ovale, negre și lucioase. Ouăle afidului verde al mărului (*Aphis pomi* De Geer.) sunt alungit-ovale, verzui-gălbui la depunere, devenind negre și lucioase după câteva zile. Ating aproximativ 0,5 mm lungime. Ouăle afidului părului – *Dysaphis (Pomaphis) pyri* B.d.F. sunt alungit-ovale, negre și lucioase. Ouăle afidului negru al cireșului (*Myzus cerasi* Fabr.) sunt alungit-ovale, negre și lucioase. Ouăle afidului mare al piersicului (*Pterochloroides persicae* Chol.) sunt alungit-ovale, lucioase, maro-roșcate la depunere, ulterior negre. Ouăle afidului verde al piersicului – *Myzus (Myzodes) persicae* Sulz. sunt alungit-ovale, lucioase și negre. Ouăle afidului făinos al piersicului (*Hyalopterus amygdali* Blanchard.) sunt negre, lucioase și alungit-ovale. Larvele hibernante (stadiul al doilea) ale păduchelui țestoasă al prunului – *Parthenolecanium (Eulecanium) corni* Bouche. se întăresc și se închid la culoare, devenind maro închis. Au o lungime de 1,2-1,6 mm. Corpurile lor sunt grosolan brăzdate pe partea superioară cu o carenă clar definită. Larvele nou eclozate ale păduchelui din San Jose – *Diaspidiotus (Quadraspidotus, Aspidiotus) perniciosus* Comst. sunt galbene, alungit-ovale și mobile. Au antene și ochi simpli. Ating 0,25 mm lungime. Scuturile pe care le formează au o dimensiune de aproximativ 0,5 mm. Inițial albe, ulterior se închid la culoare (maro-cenușiu).

Boala argintării frunzelor (Chondrostereum purpureum) poate fi cauzată de o ciupercă, caz în care este infecțioasă și se răspândește de la arbore la arbore. Boala are cel mai mare impact asupra pomilor fructiferi precum mărul, părul și cireșul, dar poate afecta și arbori ornamentali precum salcia, plopul, arțarul, stejarul și ulmul. Argintarea infecțioasă este caracteristică pomilor bătrâni, neglijăți și grădinilor adiacente zonelor împădurite, mai ales dacă se află în locuri umbrite și umede. Prin răni, ciuperca pătrunde în țesuturile arborelui și provoacă putrezirea lemnului. Sunt eliberate toxine, care sunt transportate cu seva către frunze. Sub influența lor, țesutul epidermic se separă de mezofilul de dedesubt, iar aerul pătrunde între ele. Acest aer conferă nuanța plumburie sau argintie. Pe părțile moarte ale scoarței, se formează numeroase ciuperci coriacee cu o parte inferioară purpurie. Cel mai adesea, boala se manifestă pe frunze sau ramuri individuale și afectează treptat întreaga coroană.

Continuă eradicarea gazdelor intermediare pentru boli și dăunători, precum și a pomilor puternic infestați cu gândaci de scoarță sau infectați cu viruși (Sharka, lemnul cauciucat al mărului) și boli fungice (argintarea frunzelor).

Ca indicatori pentru virusul Sharka (*Plum pox virus*) în timpul identificării virusului, se utilizează speciile *Chenopodium foetidum*, *Nicotiana cleverandii*, *N. bentamiana* și *Nicandra physaloides*. Virusul Sharka este transmis în primul rând prin portaltoi, altoi și muguri de altoire, precum și prin lăstari prelevați de la plante bolnave. În mediul natural, se răspândește într-un mod non-persistent prin peste 20 de specii de afide - *Brachycaudus cardui*, *B. helichrisi*, *Myzus persicae*, *M. varians*, *Phorodon humuli* și altele.

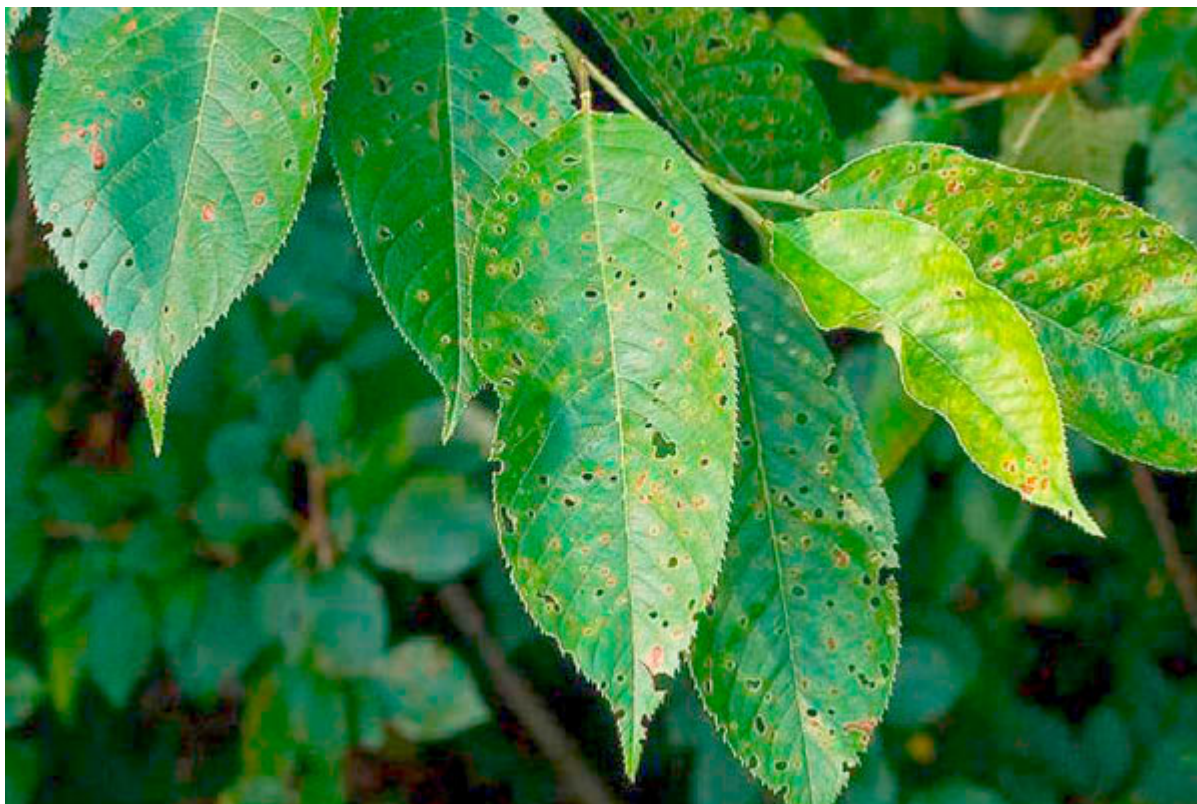

Virusul Sharka (Plum pox virus) la piersic

La majoritatea soiurilor tolerante, simptomele apar intens pe frunze, dar nu sunt observate deloc pe fructe, sau sunt mici și superficiale, fără a afecta pulpa fructului. Pe frunzele de prun, apar arce deschise, linii ondulate sau alte forme. Cele mai tipice sunt petele clorotice în formă de inel. Pe frunzele de cais, simptomele Sharka apar ca inele verde deschis și pete liniare difuze sau ca pete necrotice. Pe frunzele de piersic, se formează inele clorotice, pete deschise difuze și clarificarea nervurilor. Jumătatea superioară a limbului frunzei se constrânge și capătă o formă ascuțită caracteristică.

La soiurile cu un nivel mai ridicat de rezistență, simptomele pe fructe și frunze sunt absente, dar se observă ușoare imprimări pe sâmbure.

Simptomele lemnului cauciucat la măr se manifestă prin formarea de ramuri scheletice cu o dispunere orizontală la pomii tineri din pepiniere și în primii ani după plantare. La pomii maturi, ramurile se îndoaie la bază și atârână în jos, căpătând o structură asemănătoare unei mături, sau una feerică, fără a se rupe. Lemnul din ramurile deteriorate este nestructurat. Nu se observă daune la frunze și fructe.

Continuă stropirile de iarnă ale plantațiilor de cireș, piersic, cais și migdal cu soluție bordeleză 2% pentru combaterea bolii ciuruirii frunzelor.

Datorită pragului de temperatură scăzut al bolii ciuruirii frunzelor, aceasta se poate dezvolta chiar și în timpul iernilor blânde. Dispersia bacteriilor și a sporilor fungici are loc, de obicei, prin picăturile de ploaie, și mai rar – prin vânt sau insecte.

Bacteriile *Bacillus pumilus* și *Xanthomonas campestris* pv. *pruni* supraviețuiesc până în primăvară pe părțile afectate ale plantei – în spațiile intercelulare ale scoarței, floemului și xilemului de la vârfurile lăstarilor de anul trecut, în muguri sau în leziunile de cancer. Ciuperca *Stigmina carpophila* iernează cel puțin două sezoane în ramurile și mugurii infectați, unde, primăvara, odată cu apariția frunzelor și a lăstarilor, se formează conidii, cauzând infecții primare.

Se achiziționează preparate, piese de schimb, mașini de stropit și prăfuit, plase, carton ondulat, material lemnos și alte materiale necesare pentru măsurile de protecție a plantelor.